

فرم صورتجلسه و مصوبات شورا

گزارش جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خراسان رضوی

شماره نشست : ۶۰	تاریخ جلسه : ۹۷/۱۰/۲۷	ساعت شروع : ۹،۰۰	ساعت خاتمه : ۱۱،۱۵	محل نشست: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان

دستور جلسه

خارج از دستور جلسه:

دستور جلسه:

- طرح اخبار و اطلاعات اقتصادی
- طرح موضوعات بانکی توسط دبیرخانه شورای گفت و گو و دبیر محترم کمیسیون هماهنگی بانکهای استان پیرامون:
  - منابع و مصارف استان
  - سهم بخش های اقتصادی
  - مواد ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید
  - واحدهای تحت تملک بانک ها
  - سهم استان در جذب تسهیلات صندوق توسعه ملی

وضعیت حضور و غیاب جلسه

الف - دولت

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر / غایب / نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	علیرضا رزم حسینی	استاندار (رئیس شورای استانی)	حاضر	
۲	رضا جمشیدی	رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان	حاضر	
۳	سید مهدی رضانی	مدیر کل امور اقتصادی و دارایی استان	حاضر	
۴	راضیه علیرضایی	رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان	حاضر	
۵	محمد سنجری	مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان	حاضر	
۶	مجتبی مزروعی	رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان	نماینده	سید جعفر حاجی مجتهد
۷	حسن مونسان	دبیر شورای هماهنگی بانک‌های استان	حاضر	

ب - مجلس شورای اسلامی

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر / غایب / نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	حمید بنائی	نماینده مجلس (رئیس مجمع نمایندگان استان)	حاضر	
۲	حسین مقصودی	نماینده مجلس	غایب	
۳	محمود نگهبان سلامی	نماینده مجلس	غایب	
۴	حمید گرمابی	نماینده مجلس	غایب	

ج - قوه قضائیه

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر / غایب / نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	علی مظفری (امیر مرتضوی)	رئیس کل دادگستری استان (یا معاون)	نماینده	حسین شفیعی
۲	غلامعلی صادقی	دادستان مرکز استان	غایب	

د- تعاونی و خصوصی

(رؤسای اتاق ها)

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	غلامحسین شافعی	رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی مرکز استان	حاضر	
۲	سید حسین مجتبوی	رئیس اتاق تعاون استان	حاضر	
۳	محمود بنانژاد	رئیس اتاق اصناف مرکز استان	حاضر	

(مدیران عامل شرکت های برتر خصوصی و تعاونی یا رؤسای تشکل های تعاونی و خصوصی)

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	حسن حسینی	رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان	حاضر	
۲	عبدالله یزدانبخش	عضو هیات مدیره انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی	حاضر	
۳	محمد رضا جواهری	عضو هیات مدیره کانون انجمنهای کارفرمایی صنایع	حاضر	
۴	مجید محمدزاده	مدیرعامل شرکت الکترواستیل	حاضر	
۵	محمد رضا توکلی زاده	عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی	حاضر	
۶	احمد زمانیان	عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی	غایب	
۷	هادی ابوی طرقله	عضو هیئت مدیره اتاق تعاون	حاضر	
۸	مرتضی خوشخو	عضو هیئت مدیره اتاق تعاون	حاضر	

هـ- شهرداری و شوراها

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	محمد رضا کلائی	شهردار شهر مرکز استان	غایب	
۲	محمد رضا حیدری	رئیس شورای اسلامی استان	غایب	

و- اسامی مدعوین و سایر مراجع و دستگاهها

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت
۱	حسین گل محمدی	معاون اقتصادی اداره کل اطلاعات استان
۲	علی رسولیان	مدیرکل دفتر هماهنگی اموراتصادی استانداری خراسان رضوی
۳	شکوه میرشاهی	مدیر کل دفتر جذب و حمایت از سرمایه گذاری استانداری خراسان رضوی
۴	محمد حسین روشنگر	رئیس کانون کارآفرینان خراسان رضوی
۵	یحیی یعقوب نژاد	مدیر کل امور مالیاتی استان
۶	مسعود مهدی زاده مقدم	مدیرعامل شرکت شهرکهای صنعتی خراسان رضوی
۷	عباس سادات	رئیس هیأت مدیره انجمن صنفی کارفرمایی قالب سازی، تراشکاری و ریخته گری خراسان رضوی
۸	اسماعیل آذری	مدیرعامل شرکت تعاونی مرزنشینان سفیر بخش مرکزی سرخس

مشروح مذاکرات

الف) طرح اخبار و اطلاعات اقتصادی

- سهم جذب تسهیلات در بخش های تولیدی، صنعتی، کشاورزی و صادرات طی سال های اخیر کاهش یافته است. و منابع در کارهای غیر مولد جذب شده و تمرکز سیستم های پاداش دهی بر بخش های غیرمولد قرار گرفته است و این قاعده گذاری اشتباه در بلندمدت منجر به هدایت منابع بانکی به بخش هایی شده است که بازده مولدی ندارند که باید در این خصوص چاره اندیشی شود.
- نسبت سپرده های بانکی در خراسان رضوی به تسهیلاتی که توسط بانک های این استان اعطا شده اند (نسبت مصارف به منابع بانکی در استان)؛ علی رغم حجم بالای منابع بسیار نامطلوب بوده و به لحاظ این شاخص استان در رده بیست و ششم کشور قرار دارد. این حق سپرده گذاران است که سپرده ها را در حوزه جغرافیایی خود سرمایه گذاری کرده و نباید منابع استان در سایر مناطق کشور به کار گرفته شود.
- ترسیم سیمای اقتصادی استان در قالب یک مثلث توسعه توسط استانداری انجام شده است، در قاعده این مثلث سرمایه گذاران و کارآفرینان قرار گرفته و اضلاعش را کارگزاران حکومت و نمایندگان مجلس تشکیل می دهند و این میزان اهمیت گذاری برای بخش خصوصی در استان، از تفکری نو و توجهی عمیق به مسائل اقتصادی، خبر می دهد. بخش خصوصی استان نیز برای همراهی مشفقانه و پیگیری جدی حرکت های اقتصادی در استان آمادگی لازم را دارد.
- استان خراسان رضوی اگر چه از وجود شرکت های بزرگ محروم است، اما صنایع متوسط و خرد بسیاری دارد و این برای توانمندسازی جوامع محلی کارساز است.
- با استفاده از ظرفیت های کارشناسی استان، ۱۲ منطقه اقتصادی در سطح خراسان رضوی بر اساس مزیت های موجود در حوزه های انتخابیه، شناسایی شده است. همچنین شرکت های توانمند استانی و ملی شناسایی شده اند تا بتوان مسئولیت توسعه مناطق را به آنان واگذار کرد براساس این طرح ها دستگاه های دولتی به عنوان تسهیل گر در خدمت مدیر توسعه منطقه ای هستند
- سیاست های کلان و قوانین و مقررات، در سطح ملی تصمیم گیری می شود و نقش مدیران استانی به عنوان مجریان قانون، تسهیل گری است و باید روند فعالیت برای فعالان بخش خصوصی به عنوان مجاهدان اقتصادی روان تر شود.
- سهم ۹۵ درصدی بخش خصوصی در حوزه صنعت و تولید استان نشان می دهد که اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی در استان اتفاق افتاده همچنین تشکل های استان توانمند هستند و در تشکل های ملی هم عضویت دارند ولی متأسفانه استان اوضاع مطلوبی به لحاظ اقتصادی ندارد.
- تغییرات نرخ ارز چند ماه اخیر سبب کمبود مواد اولیه کارخانه ها و کاهش درآمدهای خانواده صنعت شده است. لذا بخش خصوصی درخواست کاهش پیش بینی درآمدهای مالیاتی استان از محل صنعت را دارد.
- علی رغم اینکه ادامه حیات بنگاه های اقتصادی با حقوق های پرداختی فعلی به کارگران با مشکلاتی مواجه می باشد. اما نمی توان بخش مهم جامعه که همان قشر کارگر است را نادیده گرفت؛ با فرض قبول تورم بیش از ۳۰ درصد نسبت به سال قبل و افزایش ۲۰ درصدی حقوق، کسری بیش از ۱۰ درصدی در درآمد برای افرادی که حقوق ثابت دارند، معضلی است زیرا زمانی که حداقل حقوق ها کمتر از خط فقر باشد، یعنی فقر به جامعه ورود کرده است.

وزارت صنعت، معدن و تجارت در حرکت خوبی که در فرآیند تمرکززدایی انجام داده اختیار در مجوزهای واردات را به استان ها تفویض نموده است اما همزمان این اقدام خوب به بدترین شیوه و در بدترین زمان در حال اجراست و این موضوع آسیب جدی به اقتصاد استان می زند. گشایش اعتبارها در استان بدون ساز و کار لازم صورت گرفته و در سایر استان ها نیز حداکثر ۲۰ درصد از کار در دو ماه گذشته انجام شده و این یعنی ۸۰ درصد درخواست ها بدون پاسخ مانده است؛ در صورتی که سازمان صمت استان تلاش بسیاری دارد اما دستورالعملی که صادر شده شروط، بندها و قیود زیادی دارد که انجام آنها از سوی نهاد استانی با ریسک بالایی همراه است.

موضوع ثبت سفارش ها ۲۰روز است که به استان تفویض اختیار شده است. زمانی که این اقدام از سوی وزارتخانه انجام شد، ۳هزار و ۳۰۰ درخواست به یکباره به کارتابل استان وارد گردید و به طور مرتب روزانه همین میزان تقاضا نیز دریافت می شود کنترل و نظارت بر این بحث دشوار و نیازمند صرف نیروی زیادی است، به ویژه آنکه ثبت سفارش و تقاضا به نسبت سال گذشته ۷۴درصد افزایش یافته است. آخرین آمار پرونده های موجود در کارتابل کاری سازمان صمت خراسان رضوی دو هزار و ۶۰۲ پرونده است که ۷۰۴ مورد آن تایید نهایی شده و برای ۲۶۴ پرونده نیز گزارش کارشناسی ارائه شده است. پیشبرد هر چه سریع تر روند بررسی و افزایش نظارت در گرو همراهی تشکل های مربوطه است. در چارچوب این مشارکت چند موضوع مهم کنترل خواهد شد؛ اول اینکه نیاز مذکور برای حوزه تولید باید دارای اولویت باشد. دیگر آنکه، با توجه به تحریم ها، فرصتی فراهم می شود تا بعضی ظرفیت های موجود داخل به کار گرفته شوند؛ از این منظر، باید بررسی شود که آیا ما به ازای داخلی برای سفارش مذکور وجود دارد. مسئله آخر این است که قیمت ها درست و منطقی تعریف شوند.

موضوع «بحران آب» در استان خراسان رضوی موضوع مهم است در این رابطه کشت گلخانه ای می تواند تا حد زیادی روند مصرف آب را در بخش کشاورزی کاهش دهد اما در حال حاضر ظرفیت استان در این بخش محدود است و ضرورت دارد توجه به توسعه زیرساخت ها در بخش آبیاری های نوین در چارچوب برنامه های موثر (توام با تاکید بر حفظ کیفیت محصول) در اولویت کار قرار گیرد.

با توجه به اهمیت حمایت از محصول زعفران به عنوان یک ظرفیت بالقوه در خراسان: شورای ملی زعفران با همکاری دانشگاه فردوسی برنامه ای را تدوین نموده که در چارچوب یک برنامه پنج ساله می توان صادرات ۳۰۰ میلیون دلاری زعفران را به ۲/۱ میلیارد دلار افزایش داد. البته این موضوع نیازمند حمایت های سیاسی برای حضور موثر در بازارهای هدف نظیر چین و هند می باشد. همچنین باید پیگیری های جدی برای حل مشکلات تعرفه ای در کشورهای هدف صادرات زعفران و تعمیق حضور ایران در بازار آن ها شود.

شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان تاکنون مصوبات خوبی داشته که حدود ۵۰درصد آن در حال اجراست. به همین دلیل با توجه به کارایی این شورا در پیگیری مسائل استان رئیس مجمع نمایندگان استان پیشنهاد برگزاری شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی در شهرستان ها با هدف توجه ویژه به شهرستان ها و سامان دادن مشکلات بخش خصوصی در شهرستان ها در حوزه دارایی و بیمه و بانک و .. را مطرح نمود.

ب) طرح موضوعات بانکی توسط دبیرخانه شورای گفت و گو و دبیر محترم کمیسیون هماهنگی بانکهای استان

استخراج موضوعات مربوط به سیستم بانکی استان یکی از اولویت های دبیرخانه شورا است، سهم بخش های اقتصادی از تسهیلات بانکی در استان به گونه ای است که بخش تولید همواره با کاهش این سهم روبه رو بوده؛ همچنین نسبت مصارف به منابع بانکی و نرخ سود تسهیلات بانکی از دیگر موضوعات بانکی است که در دبیرخانه شورای بررسی شده است.

- براساس بخشنامه بانک مرکزی ۵۵ درصد پرداخت تسهیلات باید به بخش های کشاورزی و صنعت و معدن اختصاص یابد اما بهترین عملکرد پرداخت تسهیلات در بخش کشاورزی مربوط به سال ۹۳ بوده و با وجود پیش بینی سهم بیش از ۲۰ درصدی این بخش از تسهیلات استان در سال جاری، این مقدار به ۹ درصد رسیده است. همچنین سهم تسهیلات صادراتی هم در سال جاری رشد منفی داشته است.
- در ۸ ماهه سال جاری بیشترین روند رشد تسهیلات در بخش بازرگانی و خدمات و کشاورزی بوده اما در بخش صنعت میزان رشد بسیار پایین بوده است. در ارتباط با سپرده های ارزی نیز مانده سپرده های ارزی در ۱۲ ماهه ۹۶ و ۸ ماهه ۹۷ رشدی منفی داشته است.
- سهم خراسان رضوی از سپرده های بانکی کشور ۴,۶ درصد است و عدد تسهیلات دهی در استان بسیار کمتر از این سهم است؛ البته برخی از بانکهای عضو کمیسیون اعداد و ارقام مربوط به سپرده و تسهیلات خود را منعکس نمی کنند و به همین دلیل آمار نسبت مصارف به منابع بانکی استان با آنچه بانک مرکزی ارائه می دهد متفاوت است؛ طبق گزارش کمیسیون هماهنگی بانک های استان، نسبت مصارف به منابع در استان بدون در نظر گرفتن مطالبات حدود ۶۳ درصد و با محاسبه مطالبات حدود ۷۰ درصد است اما طبق سامانه بانک مرکزی این نسبت حدود ۵۶ درصد است.
- در حال حاضر ۱۳ بانک آمار و اطلاعات خود را به کمیسیون هماهنگی بانکها ارائه نمی دهند که از این تعداد، ۴ بانک عضو کمیسیون نیستند؛ آمارهای فعلی مربوط به ۲۵ بانک استان است و این موضوع علت اختلاف ارقام کمیسیون هماهنگی بانکها با بانک مرکزی به شمار می آید. البته مدیران استانی بانک های خصوصی همکاری لازم را دارند ولی از مرکز مجوز ارائه آمار به آن ها داده نمی شود.
- ۶۵ درصد مصارف بانکی کشور در تهران بوده و نسبت مصارف استان خراسان ۳,۱ درصد از منابع کشور است.
- میزان رشد سپرده های استان در سال گذشته ۲۳ درصد بوده و این رقم تا پایان آذرماه سال جاری به ۱۱,۷ درصد رسید. که یکی از دلایل عدم رشد منابع بانکی در سال جاری خروج منابع اتباع خارجی از بانک های استان بوده است زیرا با توجه به تغییر نرخ ارز منابع کلانی از اتباع خارجی از کشور خارج شده است. سرمایه هایی که اتباع خارجی به اشکال مختلف به ایران وارد می نمودند با همراهی شرکای داخلی خود در بانک ها یا بخش های سودده سرمایه گذاری کرده بودند ولی نوسانات ارزی عاملی شد تا ارزش سرمایه آن ها کاهش زیادی پیدا کنند و متضرر شوند و در نتیجه سرمایه خود را از ایران خارج سازند.
- رقم منابع بانکی موثر استان ۷۷۸ هزار میلیارد ریال است. مقایسه ترکیب سپرده های ارزی نشان می دهد سال جاری علی رغم اعلام بانک مرکزی مبنی بر تضمین شدن همه سپرده های ارزی، سیاستی که در سال ۹۰ برای تبدیل ارز به ریال اخذ شد، اعتماد عمومی را از بین برد و لذا منابع ارزی زیادی در صندوق های خانگی باقی مانده است.
- استان با سهم ۴,۶ درصدی خود در سپرده های بانکی کشور، رتبه دوم را در اختیار دارد. اما در بخش تجهیز منابع با توجه به نیاز شدید واحدهای تولیدی به منابع بانکی، باید تجهیز مناسبی صورت پذیرد.
- رشد ۹ ماهه تسهیلات بانکی استان در بخش کشاورزی ۱۱ درصد، در بخش صنعت ۱۵ درصد، در مسکن و ساختمان ۷ درصد، در بازرگانی و خدمات ۱۳ درصد و در بخش قرض الحسنه ۲۹ درصد بوده اما در تسهیلات صادراتی رشد منفی به میزان ۱۶ درصد ایجاد شده است که باید علت آن بررسی شود.
- نسبت مطالبات به مصارف سیستم بانکی استان نیز در ۱۲ ماهه سال گذشته ۵,۴ درصد بوده و ۹ ماهه امسال به ۵,۸ درصد رسیده است.
- طبق آمار کمیسیون هماهنگی بانک های استان در حال حاضر ۳۸۱ واحد نیز در تملک بانک هاست که ۱۱۳ مورد آن «واحد

تولیدی» بوده، ۲۲۱ مورد «واحد مسکونی» است و مابقی نیز واحدهای تجاری و متفرقه هستند. برخی از واحدها که به دلیل شرایط اقتصادی دچار بحران شده اند، باید با وجود داشتن بدهی معوق، با ارائه تسهیلات به آن ها کمک شود؛ اما عده ای تولیدکننده واقعی نیستند و در گذشته بدهی خود را نپرداختند. پیشنهاد می شود کارگروهی برای تشخیص این موضوع تشکیل شود. براساس خوداظهاری بانک ها؛ در سال ۹۷، ۳۵ واحد واگذاری و در سال ۹۶، ۲۳ مورد واگذاری واحدهای تملیک شده انجام گرفته است. با این حال موانع زیادی برای واگذاری واحدها وجود دارد و نگهداری املاک برای بانک ها نیز هیچ سودی در بر ندارد.

- بخش خصوصی نیز در این رابطه معتقد است که با بانک ها به نوعی در این فضای اقتصادی شریک بوده و باید حافظ منافع متقابل همدیگر نیز باشند. لذا تحمیل برخی هزینه ها از جمله هزینه غیرمعارف کارشناسی ملک باید مجدداً مورد بررسی قرار گیرد.

- متاسفانه نرخ تسهیلات برای همه حوزه های مختلف اقتصادی یکسان تعریف شده و همین امر باعث گردیده تا تقاضای بخش خدمات برای دریافت تسهیلات افزایش و سهم بیشتری نیز از ظرفیت سیستم بانکی را دریافت نماید. در این رابطه کاهش رغبت صادرکنندگان به دریافت تسهیلات بانکی ناشی از هزینه های سنگین آن برای فعالان این بخش است. دولت باید با رویکردی حمایتی از بخش صادرات کشور، برای این بخش یارانه ای در نظر بگیرد تا بخش صادرات نیز بهره بیشتری از این ظرفیت داشته باشد.

- با توجه به اینکه صادرات می تواند محور توسعه باشد ولی متاسفانه در مقاطع مختلف، فقط حمایت از صادرات بصورت شعاری مطرح شد اما در عمل، آنجا که مشوق ها و نرخ های صادراتی باید به کمک صادرات بیایند، اینگونه عمل نمی شود.

- پیشنهادات دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان که در جهت رفع مشکلات و موانع بانکی استان و برگزاری جلسات کارشناسی با حضور نمایندگان تشکل های بخش خصوصی، دستگاههای اجرای و سیستم بانکی بررسی و تدوین گردیده در جلسه به شرح زیر مطرح شد:

۱ - با توجه به اینکه تلاش برای رسیدن به حد مطلوب نسبت مصارف به منابع در استان یک ضرورت اجتناب ناپذیر است، لذا همه دستگاههای اجرایی استان و بخش خصوصی و شبکه بانکی میبایست ترتیبی اتخاذ نمایند تا در این خصوص از همه ظرفیت های در اختیار برای بستر سازی به منظور جذب منابع استان استفاده شود که در این رابطه علاوه بر اقدامات اجرایی سیستم بانکی و دستگاههای اجرایی موارد زیر پیشنهاد می گردد:

الف : واحدهایی که مشمول ماده ۱۴۱ هستند و پرداخت تسهیلات منوط به ارائه وثیقه ملکی می باشد، توسط شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مرکز و استانداری محترم از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی پیشنهاد گردد تا با اعتبار سنجی بانک عدد مازاد بر مجموعه در قالب روش های دیگری (وثیقه خارج از شرکاء و به عنوان راهن شخص صالح با اخذ تعهد و یا عقدی دیگر) جایگزین وثیقه ملکی گردد.

ب : موضوع در رهن قرار گرفتن قراردادهای واگذاری زمین های متعلق به شرکت شهرکها (فاقد سند رسمی) در سیستم بانکی، با توجه به اینکه در قراردادهای واگذاری شرکتها در شهرکهای صنعتی بانکها در زمان انعقاد قرارداد حق انتفاع به آنها انتقال پیدا می کند دستگاه قضایی در موارد اختلاف صرفاً اعیان را به عنوان تملک می پذیرد و از پذیرش عرصه خودداری می گردد و این یکی از موانع پذیرش در بانکها است لذا پیشنهاد می گردد شرکت شهرکها و مراجع محترم قضایی به لحاظ قانونی رفع مشکل نمایند

۲- تحولات اقتصادی و افزایش نرخ ارز موجب گردیده است تا هزینه های تولید و مواد اولیه حدود سه برابر افزایش یافته

و موانع و مشکلات جدی برای بنگاههای اقتصادی بوجود آید و چنانچه شرایط موجود بهبود نیابد این وضعیت به یک بحران اقتصادی تبدیل شده و توقف و ورشکستگی فراگیر واحد های تولیدی را به دنبال دارد لذا پیشنهاد می گردد:

الف) برآورد سرمایه در گردش واحدهای تولیدی براساس متغیرهای واقعی اقتصادی متناسب با افزایش نرخ ارز، افزایش یابد و محدودیت ۷۰٪ فروش براساس صورت های مالی، حسابرسی شده یا اظهارنامه مالیاتی در شرایط فعلی حذف گردد.

ب) در خصوص اعطای تسهیلات به واحدهای تولیدی اقدامات زیر صورت پذیرد:

- با توجه به افزایش نیاز نقدینگی واحدهای تولیدی ناشی از افزایش نرخ ارز و ماشین آلات و مواد اولیه داخلی و هزینه های جاری ضرورت دارد افزایش اختیارات ارکان اعتباری بانکهای استان حداقل به ۳ برابر افزایش داده شود
- افزایش سقف تسهیلات ارزی بانکهای استان متناسب با افزایش نرخ ارز
- تجدید ارزیابی و تائق ملکی و غیر ملکی در اختیار بانکها با توجه به افزایش شدید قیمت املاک و اموال در سال جاری
- تفویض بررسی و ارزیابی طرح های متوسط و بزرگ به کارشناسان بانک های استان و تصمیم گیری برای اعطاء تسهیلات در استان

ج) عدم احتساب نسبت مالکانه در شرایط فعلی اقتصادی جهت اعطای تسهیلات به واحدهای تولیدی فعال
د) حذف مقررات «ذی نفع واحد» در مورد اخذ وام و آزادسازی وثایق واحدهای تولیدی بخش خصوصی به طوری که مشکلات یک شرکت به شرکت های دیگر سرایت نکند.

ه) با توجه به فرصت ۶ ماهه ارائه صورت های مالی حسابرسی شده (۴ ماه فرصت اولیه اظهار نامه و ۲ ماه فرصت اولیه صورت های مالی ، در اعطای تسهیلات در مدت یاد شده (حذف ۶ ماه پایان سال مالی) صورت های مالی دو سال گذشته ملاک تصمیم گیری بانک ها قرار گیرد.

ک) کلیه دستگاههای اجرایی صادر کننده مجوز و پاسخ دهنده به استعلامات مکلفند در کوتاه ترین زمان ممکن اقدام به پاسخ و صدور مجوز نمایند

۳- الف: در میان مدت تهیه سند راهبردی و استراتژیک اقتصادی مبنی بر برنامه و اهداف رسیدن به رشد اقتصادی استان متناسب با ظرفیت های موجود و مورد انتظار حداقل به مدت ۵ سال به منظور استفاده بهینه از جمله، منابع مالی بانکهای استان پیشنهاد می گردد و با تعقیب مطالعه علمی برای تهیه سند راهبردی و برنامه های استراتژیک و اولویت دار اقتصادی استان در راستای استفاده از منابع بانکها با تعیین سهم به تفکیک بخش های اقتصادی با تشکیل کمیته ای متشکل از کارشناسان اقتصادی اعم از بخش خصوصی و دولتی مورد انتظار است.

ب: در کوتاه مدت با عنایت به اینکه اختصاص ۵۵ درصد از تسهیلات شبکه بانکی به تولید یک الزام است و ضرورت دارد توسط سیستم بانکی مورد اقدام قرار گیرد. لذا کمیسیون هماهنگی بانکها مکلف است بر رعایت تخصیص سهم تعیین شده نظارت نماید و از طرفی حسب آمادگی کمیسیون هماهنگی بانکها به نمایندگی از بانکهای استان مقرر گردید از آنجائیکه هر یک از شهرستانها زمینه و بستر خاصی برای سرمایه گذاری دارند ، به منظور تعیین نقشه مناسبی در خصوص سهم تسهیلات بانکی در هر یک از بخشها و شهرستانها با توجه به بسترها و ظرفیتهای شهرستان هر یک از دستگاههای متولی سه بخش اقتصادی با اخذ نظر تشکلهای ذیربط و فرمانداران

شهرستانها پیشنهادات سهم تسهیلات هر یک از شهرستانها را در قالب ۱- بخش کشاورزی ۲- صنعت و معدن ۳- تجارت ۴- گردشگری به صورت شفاف و به نحوی که در سر جمع استان رعایت ۵۵ درصد سهم بخش تولید محقق شود ظرف مدت ۲۰ روز به دبیرخانه شورا ارائه نموده تا در جلسه بعدی شورا برای بررسی و تصویب نهایی طرح شود.

۴- با توجه به دستورالعمل های بانک مرکزی مبنی بر ارائه یک نسخه از صورت حساب به مشتریان توسط بانکها دبیرخانه شورا بر اجرای این دستورالعمل در استان تاکید نمود و در صورت وجود مصادیق عدم ارائه صورتحساب مقرر گردید موضوع از طریق کمیسیون هماهنگی بانکهای استان پیگیری شود.

۵- موضوع عضویت بانکها و موسسات غیر دولتی در کمیسیون هماهنگی بانکها مجددا مور تاکید قرار گرفت و مقرر باشد از طریق بانک مرکزی پیگیری شود.

۶- حسب گزارش ارائه شده توسط ده بانک استان ۳۸۱ واحد به مبلغ ۶۴,۱۳۴ میلیارد ریال در تملک قرار دارند که از این تعداد ۱۱۳ واحد تولیدی هستند؛ لذا با توجه به تکالیف مواد ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید و مصوبات قبلی شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان مقرر گردید ساز و کار مناسب تری جهت واگذاری و تعیین تکلیف واحدهای تولیدی توسط سیستم بانکی استان فراهم و مجددا در جلسه شورا مطرح گردد ضمن اینکه پیشنهاد استان خراسان رضوی در جلسه شورای مرکز با اصلاح آئین نامه سال ۱۳۸۶ و کاهش پیش پرداخت به ۱۰ درصد و بازپرداخت ۱۰ سال و بیشتر قبلا تصویب و مقرر شده بود به شورای پول و اعتبار و دولت پیشنهاد شود.

۷- ضرورت بهره مندی هرچه بیشتر استان از تسهیلات صندوق توسعه ملی مورد تاکید قرار گرفت و با توجه به طولانی بودن فرآیند پذیرش و بررسی و تصویب طرح ها در صندوق توسعه ملی پیشنهاد شد تا بخشی از اختیارات صندوق به استانها تفویض شود.

۸- تفویض اختیار صندوق ضمانت حمایت از سرمایه گذاری صنایع کوچک و صندوق ضمانت بخش تعاون به استان مقرر گردید پیگیری گردد.

۹- تشکیل کمیته ویژه بررسی و وضعیت مطالباتی واحدهای تولیدی در استان نزد شبکه بانکی با هدف: الف: بررسی و شناسایی واحدهای واجد شرایط بحران زده ناشی از تحریم ها و سیاستهای اقتصادی کشور که برخلاف میل و اراده منجر به به معوق شدن تسهیلات از بانکها شده است و ممکن است با کمک و تعیین تکلیف بدهی معوق بتواند از جهت باز پرداخت از تسهیلات جدید استفاده نماید. و واحدهایی که به هر دلیلی علیرغم توان مالی و مساعدت های مکرر حاضر به انجام تعهدات خود نمی باشند تصمیم گیری لازم برای برگشت به استیفاء حقوق نظام بانکی اقدام شود.

- سال جاری در قالب اعتبارات تبصره ۱۸ قانون بودجه دولت منابعی را برای برنامه هایی را برای حمایت از تولید و اشتغال پیش بینی کرده و در قالب ۶ دستگاه ملی تفاهم نامه هایی میان سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارتخانه ها در سطح ملی منعقد شده است. مجموع منابعی که پیش بینی شده حدود ۶۳ هزار میلیارد تومان بوده و برای این رقم حدود ۳ هزار میلیارد تومان یارانه سود تسهیلات پیش بینی شده است. یکی از این برنامه ها مربوط به حوزه وزارت سازمان صنعت، معادن و تجارت بوده که مجموع منابع این حوزه حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان از کل ۶۳ هزار میلیارد تومان بوده و حدود ۲ هزار میلیارد تومان هم برای طرح های نیمه تمام پیش بینی شده است. همچنین حدود ۳ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان برای طرح های بازسازی و نوسازی پیش بینی شده و ۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان هم سرمایه گردش برای واحدهای صنعتی و معدنی لحاظ شده است.

علاوه بر اینکه میزان سودآوری در حوزه تولید در مقایسه با بخش خدمات کمتر است یکی از دلایلی که سهم پرداخت تسهیلات توسط سیستم بانکی در این بخش کمتر است، استقبال کمتر متقاضیان نیز هست که متأثر از نرخ ارائه شده برای تسهیلات مذکور می باشد.

- استان خراسان رضوی در سال گذشته اولین و تنها استانی بود که کمک‌های فنی و اعتباری را به صورت عملیاتی انجام داد، برخی استان های دیگر مصوب کرده بودند ولی تخصیص نداده اند. در سال گذشته از ۵۴ میلیارد تومان اعتبار ۲۱ میلیارد تومان به کمک های فنی و اعتباری تخصیص داده شد. این بدین معناست که یارانه سود تسهیلات، فقط در حوزه تولید صرف گردید و عمدتاً در بخش های صنعت، کشاورزی و فعالیت های گردشگری تمرکز یافت. همکاری بانک های استان با سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان در این بخش در حدی که انتظار می رفت نبود؛ در شورای برنامه ریزی استان مصوب شد تا برای طرح های ایجاد ۵ درصد و برای سرمایه در گردش ۳ درصد از میزان تسهیلات مذکور به عنوان کمک بلاعوض و فنی و اعتباری تخصیص یابد. که در مرحله انعقاد قرارداد، همه بانک های استان پای کار نیامدند. قانون مصوب کرده که اگر ظرف یک سال این کار انجام نشود، این پول باید به خزانه برگردد؛ اما اعتباری که با مشکلات فراوان تامین شده بود، برای جذب با مشکلات بسیاری مواجه شد و سال جاری نیز به همین دلیل تا این لحظه ظرفیت مذکور عملیاتی نشده است متأسفانه اعتباری که با وجود این مشکلات نقدینگی تامین می شود و در اختیار سیستم بانکی قرار می گیرد، با سرعت مطلوبی، در اختیار بخش خصوصی قرار نمی گیرد لذا ضروری به نظر می رسد که در این حوزه ارزیابی جامعی از عملکرد بانک ها و دستگاه های متولی انجام گیرد و سپس تصمیمات لازم اخذ گردد.

- موضوع «ذینفع واحد» که اخیراً در شورای پول و اعتبار مطرح شد، با طرح گلایه های شدیدی همراه بود زیرا این شورا خودروسازان را از این بحث مستثنی کرد که اقدام عادلانه ای نبود. انگیزه بانک ها نیز برای برخورد جدی با موضوع «ذینفع واحد» وجود شرکت های صوری متعدد است در این رابطه نباید همه را با یک نگاه نگریست.

- یکی از مواردی که در تخصیص منابع باید به آن توجه شود لزوم در نظر گرفتن سهم بخش های مختلف در اشتغال و تولید ناخالص داخلی استان است که با هدف تخصیص موثر تسهیلات بانکی ارزیابی می شود. در حال حاضر بخش کشاورزی ۱۹,۹ درصد، صنعت ۳۱,۹ و خدمات ۴۳,۸ درصد از اشتغال استان را ایجاد کرده اند اما در بحث تولید ناخالص داخلی، بخش کشاورزی ۱۵,۷ و صنعت با لحاظ سهم مسکن ۲۹ درصد را به خود اختصاص می دهند. سهم تسهیلات باید براساس خروجی هر یک از این بخش ها باشد زیرا برون داد بحث توسعه و سرمایه گذاری، ایجاد اشتغال است.

مصوبات

- شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان به اتفاق آراء و با جلب نظر شبکه بانکی استان، دستگاههای اجرایی و بخش خصوصی و با هدف استفاده از ظرفیت های موجود شبکه بانکی و فراهم نمودن رونق اقتصادی، پیشنهادات دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان را به شرح زیر تصویب نمود و مقرر شد از طریق مبادی ذیربط در کوتاهترین زمان پیگیری شود.

۱- با توجه به اینکه تلاش برای رسیدن به حد مطلوب نسبت مصارف به منابع در استان یک ضرورت اجتناب ناپذیر است، لذا همه دستگاههای اجرایی استان و بخش خصوصی و شبکه بانکی میبایست ترتیبی اتخاذ نمایند تا در این خصوص از همه ظرفیت های در اختیار برای بستر سازی به منظور جذب منابع استان استفاده شود که در این رابطه علاوه بر اقدامات اجرایی سیستم بانکی و دستگاههای اجرایی در خصوص موضوع در رهن قرار گرفتن دادهای واگذاری زمین های متعلق به شرکت شهرکها (فاقد سند رسمی) در سیستم بانکی، با توجه به اینکه در قراردادهای واگذاری شرکتها در شهرکهای صنعتی، در زمان انعقاد قرارداد حق انتفاع به بانکها انتقال پیدا می کند دستگاه محترم قضایی در موارد اختلاف صرفا اعیان را به عنوان تملک می پذیرد و از پذیرش عرصه خودداری می گردد و این یکی از موانع پذیرش در بانکها است؛ پیشنهاد و مقرر می گردد شرکت شهرکها و مراجع محترم قضایی به لحاظ قانونی رفع مشکل نمایند.

۲- الف: در میان مدت تهیه سند راهبردی و استراتژیک اقتصادی مبنی بر برنامه و اهداف رسیدن به رشد اقتصادی استان متناسب با ظرفیت های موجود و مورد انتظار حداقل به مدت ۵ سال به منظور استفاده بهینه از جمله، منابع مالی بانکهای استان پیشنهاد می گردد و با تعقیب مطالعه علمی برای تهیه سند راهبردی و برنامه های استراتژیک و اولویت دار اقتصادی استان در راستای استفاده از منابع بانکها با تعیین سهم به تفکیک بخش های اقتصادی با تشکیل کمیته ای متشکل از کارشناسان اقتصادی اعم از بخش خصوصی و دولتی با محوریت دفتر جذب و حمایت از سرمایه گذاری استانداری پیگیری گردد:

ب: در کوتاه مدت با عنایت به اینکه اختصاص ۵۵ درصد از تسهیلات شبکه بانکی به تولید یک الزام است و ضرورت دارد توسط سیستم بانکی مورد اقدام قرار گیرد. لذا کمیسیون هماهنگی بانکها مکلف است بر رعایت تخصیص سهم تعیین شده نظارت نماید و از طرفی حسب آمادگی کمیسیون هماهنگی بانکها به نمایندگی از بانکهای استان مقرر گردید از آنجایی که هر یک از شهرستانها زمینه و بستر خاصی برای سرمایه گذاری دارند، به منظور تعیین نقشه مناسبی در خصوص سهم تسهیلات بانکی در هر یک از بخشها و شهرستانها با توجه به بسترها و ظرفیتهای شهرستان هر یک از دستگاههای متولی سه بخش اقتصادی با اخذ نظر تشکلهای ذیربط و فرمانداران شهرستانها پیشنهادات سهم تسهیلات هر یک از شهرستانها را در قالب ۱- بخش کشاورزی ۲- صنعت و معدن ۳- تجارت ۴- گردشگری به صورت شفاف و به نحوی که در سر جمع استان رعایت ۵۵ درصد سهم بخش تولید محقق شود ظرف مدت ۲۰ روز به دبیرخانه شورا ارائه نموده تا در جلسه بعدی شورا برای بررسی و تصویب نهایی طرح شده و به شبکه بانکی جهت اجرا ابلاغ گردد.

۳- با توجه به دستورالعمل های بانک مرکزی مبنی بر ارائه یک نسخه از صورت حساب به مشتریان توسط بانکها شورا بر اجرای این دستورالعمل در استان تاکید نمود و در صورت وجود مصادیق عدم ارائه

استانی

صورتحساب مقرر گردید موضوع از طریق کمیسیون هماهنگی بانکهای استان پیگیری شود . ۴- موضوع عضویت بانکها و موسسات غیر دولتی در کمیسیون هماهنگی بانکها و ارائه آمار و اطلاعات مورد درخواست کمیسیون هماهنگی بانک ها مجددا مور تاکید قرار گرفت و مقرر باشد از طریق استانداری محترم پیگیری گردد. ۵- حسب گزارش ارائه شده توسط ده بانک استان ۳۸۱ واحد به مبلغ ۶۴,۱۳۴ میلیارد ریال در تملک قرار دارند که از این تعداد ۱۱۳ واحد تولیدی هستند؛ لذا با توجه به تکالیف مواد ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید و مصوبات قبلی شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان مقرر گردید ساز و کار مناسب تری جهت واگذاری و تعیین تکلیف واحدهای تولیدی توسط سیستم بانکی استان فراهم و ظرف یک ماه به دبیرخانه اعلام تا مجددا در جلسه شورا مطرح گردد ضمن اینکه پیشنهاد استان خراسان رضوی در جلسه شورای مرکز با اصلاح آئین نامه سال ۱۳۸۶ و کاهش پیش پرداخت به ۱۰ درصد و بازپرداخت ۱۰ سال و بیشتر قبلا تصویب و مقرر شده بود به شورای پول و اعتبار و دولت پیشنهاد شود. ۶- تشکیل کمیته ویژه بررسی و وضعیت مطالباتی واحدهای تولیدی در استان نزد شبکه بانکی با هدف: بررسی و شناسایی واحدهای واجد شرایط بحران زده ناشی از تحریم ها و سیاستهای اقتصادی کشور که برخلاف میل و اراده منجر به به معوق شدن تسهیلات از بانکها شده است و ممکن است با کمک و تعیین تکلیف بدهی معوق بتواند از جهت باز پرداخت از تسهیلات جدید استفاده نماید . و واحدهایی که به هر دلیلی علیرغم توان مالی و مساعدت های مکرر حاضر به انجام تعهدات خود نمی باشند تصمیم گیری لازم برای برگشت به استیفاء حقوق نظام بانکی اقدام شود.	
- تحولات اقتصادی و افزایش نرخ ارز موجب گردیده است تا هزینه های تولید و مواد اولیه حدود سه برابر افزایش یافته و موانع و مشکلات جدی برای بنگاههای اقتصادی بوجود آید و چنانچه شرایط موجود بهبود نیابد این وضعیت به یک بحران اقتصادی تبدیل شده و توقف و ورشکستگی فراگیر واحد های تولیدی را به دنبال دارد لذا شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان به اتفاق آراء مقرر می دارد استانداری محترم، کمیسیون هماهنگی بانکهای استان و دبیرخانه شورا موضوعات زیر را از طریق انعکاس به شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مرکز، بانک مرکزی و سایر مراجع ذیصلاح پیگیری نماید: الف) برآورد سرمایه در گردش واحدهای تولیدی براساس متغیرهای واقعی اقتصادی متناسب با افزایش نرخ ارز، افزایش یابد و محدودیت ۷۰٪ فروش براساس صورت های مالی، حسابرسی شده یا اظهارنامه مالیاتی در شرایط فعلی حذف گردد . ب) در خصوص اعطای تسهیلات به واحدهای تولیدی اقدامات زیر صورت پذیرد: • با توجه به افزایش نیاز نقدینگی واحدهای تولیدی ناشی از افزایش نرخ ارز و ماشین آلات و مواد اولیه داخلی و هزینه های جاری ضرورت دارد افزایش اختیارات ارکان اعتباری بانکهای استان حداقل به ۳ برابر افزایش داده شود • افزایش سقف تسهیلات ارزی بانکهای استان متناسب با افزایش نرخ ارز	ملی و فراگیر

- تجدید ارزیابی و نائق ملکی و غیر ملکی در اختیار بانکها با توجه به افزایش شدید قیمت املاک و اموال در سال جاری
- تفویض بررسی و ارزیابی طرح های متوسط و بزرگ به کارشناسان بانک های استان و تصمیم گیری برای اعطاء تسهیلات در استان

ج) عدم احتساب نسبت مالکانه در شرایط فعلی اقتصادی جهت اعطای تسهیلات به واحدهای تولیدی فعال

د) حذف مقررات «ذی نفع واحد» در مورد اخذ وام و آزادسازی وثایق واحدهای تولیدی بخش خصوصی به طوری که مشکلات یک شرکت به شرکت های دیگر سرایت نکند.

ه) با توجه به فرصت ۶ ماهه ارائه صورت های مالی حسابرسی شده (۴ ماه فرصت اولیه اظهار نامه و ۲ ماه فرصت اولیه صورت های مالی ، در اعطای تسهیلات در مدت یاد شده (حذف ۶ ماه پایان سال مالی) صورت های مالی دو سال گذشته ملاک تصمیم گیری بانک ها قرار گیرد.

ک) کلیه دستگاههای اجرایی صادر کننده مجوز و پاسخ دهنده به استعلامات مکلفند در کوتاه ترین زمان ممکن اقدام به پاسخ و صدور مجوز نمایند

- با توجه به اینکه تلاش برای رسیدن به حد مطلوب نسبت مصارف به منابع در استان ها یک ضرورت اجتناب ناپذیر است و در رابطه با واحدهایی که مشمول ماده ۱۴۱ هستند و پرداخت تسهیلات منوط به ارائه وثیقه ملکی می باشد، این موضوع مشکلاتی را در جذب تسهیلات ایجاد نموده است لذا شورا مقرر می دارد دبیرخانه از طریق شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مرکز و استانداری محترم از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی پیگیری نماید تا با اعتبار سنجی بانک ها عدد مازاد بر مجموعه در قالب روش های دیگری (وثیقه خارج از شرکاء و به عنوان راهن شخص صالح با اخذ تعهد و یا عقدی دیگر) جایگزین وثیقه ملکی گردد.

- ضرورت بهره مندی هرچه بیشتر استان از تسهیلات صندوق توسعه ملی مورد تاکید قرار گرفت و با توجه به طولانی بودن فرآیند پذیرش و بررسی و تصویب طرح ها در صندوق توسعه ملی مقرر شد تا موضوع تفویض برخی از اختیارات صندوق به استانها توسط استانداری محترم، کمیسیون هماهنگی بانکهای استان و دبیرخانه شورا از طریق انعکاس به شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مرکز، بانک مرکزی و سایر مراجع ذیصلاح پیگیری گردد.

- مقرر گردید تفویض اختیار صندوق ضمانت حمایت از سرمایه گذاری صنایع کوچک و صندوق ضمانت بخش تعاون به استان توسط استانداری محترم، شرکت شهرک های صنعت، اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی و دبیرخانه شورا از طریق انعکاس به شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مرکز و سایر مراجع ذیصلاح پیگیری گردد.

علی اکبر لبافی